

**ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการใช้กระบวนการ
พยาบาลกับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี**
**The Relationship between academic achievement and Attitude toward Nursing
process with Nursing process ability of Graduated Nurses in Bachelor of
Nursing Science Program among Faculty of Nursing Phathumthani University**

วิมลนิจ สิงหะ¹ และวลัยนารี พรหมลา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล และความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลกับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ในปีการศึกษา 2555 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบบันทึกการเกิดเฉลี่ยสะสม แบบวัดเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล และแบบทดสอบความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล ซึ่งค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ .98 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ได้ความเที่ยงเท่ากับ 0.88 ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.34 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง 2. เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.27) 3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.056$, $p = 0.703$) 4. เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.051$, $p = 0.730$) การวิจัยนี้ได้มีข้อเสนอแนะในการนำแนวคิดกระบวนการพยาบาลมาประยุกต์ใช้ในรายวิชาทางการพยาบาลอย่างเป็นรูปธรรม และจัดการเรียนการสอนที่เน้นระบบการคิดให้กับนักศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลมากขึ้น

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล และความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล

¹ อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ABSTRACT

The purposes of this descriptive correlational study were to examine. 1) The academic achievement, attitude toward the use of nursing processes and ability to use nursing processes among graduated students graduated from Bachelor of Nursing Science Program. 2) The relationship between academic achievement and attitude toward the use of nursing processes and ability to use nursing processes among graduated students graduated from Bachelor of Nursing Science Program of the faculty of nursing, Pathumthani University, in academic year 2012. A random sample of 48 graduated students was recruited for this study. Four instruments employed to collect the data consisted of a demographic questionnaire, a cumulative GPA recorded form, an attitude forward the use of nursing process questionnaire, and an ability of the use nursing process exam. The reliability of an attitude forward the use of nursing process questionnaire examined by Cronbach's alpha coefficient was .98; whereas an ability of the use nursing process exam tested by KR-20 was 0.88 The results showed that 1) The academic achievement were at moderate level (58.34%). 2) The attitude to use nursing processes were at high level ($\bar{X}$ = 4.66, S.D. = 0.27). 3) The academic achievement and attitude to use nursing processes had no significant relationships with an ability to use nursing processes (r = 0.056, p = 0.703). 4) The attitude to use nursing processes had no significant relationships with an ability to use nursing processes (r = 0.051, p = 0.730). The study suggested that a concept of nursing processes should be applied to use in nursing subjects. Moreover, learning and teaching should be focused on thinking processes of students. The processes lead to improve the ability to use nursing process.

Keywords : Academic Achievement, Attitude Toward Nursing Process and Nursing Process Ability

บทนำ

การพยาบาลเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้รับบริการสุขภาพในการส่งเสริมสุขภาพการป้องกันการเจ็บป่วย การดูแลรักษา และการฟื้นฟูสภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชน แบบองค์รวม ช่วยในการสร้างพลังอำนาจในการดูแลตนเองของประชาชน ด้วยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ รวมทั้งในการปฏิบัติ การพยาบาลทั้งในภาวะสุขภาพปกติและเมื่อมีปัญหาสุขภาพทั้งในระยะเฉียบพลัน วิกฤติ และเรื้อรัง โดยมีเป้าหมายไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี (คณะพยาบาล-ศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี, 2555)

การจัดการศึกษาในสาขาพยาบาลศาสตรบัณฑิตมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการปฏิบัติการพยาบาล การจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี มุ่งพัฒนาความสามารถในการใช้

กระบวนการพยาบาลในการดูแลสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน ทั้งในภาวะปกติและเมื่อมีภาวะสุขภาพเบี่ยงเบนในทุกระยะของการเจ็บป่วย ซึ่งในระหว่างการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัตินั้น อาจารย์ได้ช่วยปลูกฝังและเสริมสร้างเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล เพื่อให้นักศึกษาเห็นความสำคัญและพัฒนาทักษะของตนเองเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนดูแลผู้รับบริการเมื่อสำเร็จการศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพ ในการปฏิบัติการพยาบาลนั้นการใช้กระบวนการพยาบาลเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับพยาบาลในการค้นหาปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ และเป็นการแสดงถึงเอกลักษณ์ เอกลักษณ์และศาสตร์แห่งวิชาชีพในสร้างมาตรฐานการพยาบาลแก่รับบริการแต่ละประเภท (วารุณี และยศพล, 2550)

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลกับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (วิมลนิช, 2549) ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางมีความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล แต่ยังไม่มีการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตลอดโปรแกรมการศึกษา ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมานั้นทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากน้อยเพียงใด ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับใด และยังไม่มีการประเมินเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล ความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล และความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลกับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล ของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี และเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล และความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล ของผู้สำเร็จการศึกษา

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลกับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

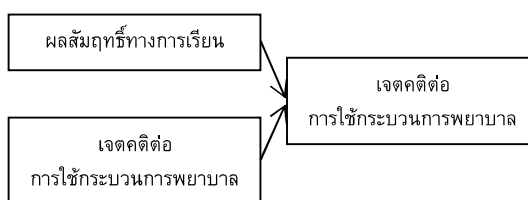
คำถามการวิจัย

1. ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล และมีความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับใด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานีในทิศทางใด

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้ ใช้กรอบแนวคิดระบบการเรียนการสอนและองค์ความรู้ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลกับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ (Descriptive correlational study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล และความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล และศึกษาความสัมพันธ์

ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลกับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ประชากร คือ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2555 ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี จำนวน 55 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 คน ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (บุญใจ, 2550) กำหนดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อสถาบันการศึกษา หลักสูตร เพศ และอายุ
2. แบบสอบถามเกรตเนลล์สะสมตลอดการศึกษาเป็นข้อคำถามปลายเปิด
3. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลของ วิมลนิจ (2549) ลักษณะข้อคำถามแบบเลือกตอบมี 5 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการรวบรวมข้อมูล ด้านการวินิจฉัยการพยาบาล ด้านการวางแผนการพยาบาล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล และด้านการประเมินผลการพยาบาล รวมจำนวน 45 ข้อ
4. แบบทดสอบความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล ผู้วิจัยใช้ แบบทดสอบความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของวิมลนิจ (2549) ลักษณะข้อคำถามแบบเลือกตอบมี 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ มี 6 ด้านการพยาบาลมารดาและทารก การพยาบาลเด็ก การพยาบาลอนามัยชุมชน การพยาบาลผู้ใหญ่ การพยาบาลผู้สูงอายุ และการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

การหาความตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล และแบบทดสอบความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน มีค่าเท่ากับ 1 ทั้งสองแบบสอบถาม และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) เท่ากับ 0.98 ส่วนแบบทดสอบความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล คำนวณโดยใช้สูตร KR-20 ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.80

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเสนอโครงการเพื่อขอรับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ของมหาวิทยาลัยปทุมธานี และมีการพิทักษ์สิทธิโดยอธิบายให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ขั้นตอนในการเก็บข้อมูลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการทำวิจัย กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิในการประเมินตัดสินใจที่จะเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมในการวิจัย และสิทธิที่จะถอนตัวจากการเข้าร่วมในการวิจัยเมื่อใดก็ได้โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ พร้อมทั้งให้ความมั่นใจกับกลุ่มตัวอย่างว่าจะเก็บข้อมูลที่ได้เป็นความลับไม่เปิดเผยเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานข้อมูลเป็นกลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานีเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยพร้อมทั้งขอความร่วมมือในการคัดเลือกผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตามจำนวน กลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยชี้แจงผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตทั้งหมด เพื่อทำแบบทดสอบและตอบแบบสอบถามทั้งหมด เกี่ยวกับรายละเอียดคำชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย และลงนามยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย จากนั้นให้นักศึกษาทำแบบวัดเจตคติ

ต่อการใช้กระบวนการพยาบาล และแบบวัดความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล ตามลำดับ ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการคำนวณความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)
3. วิเคราะห์เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล และความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษาโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลโดยใช้เกณฑ์ดังที่กล่าวมาแล้ว

4. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลกับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 46 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 95.83 อายุส่วนใหญ่ อยู่ในช่วง 21-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.34 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
3. เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.27) และแต่ละด้านก็อยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของคะแนนเจตคติต่อการใช้กระบวนการ พยาบาลโดยรวม และรายด้าน

เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล (ระดับ)
ด้านการวางแผนการพยาบาล	4.72	.35	มากที่สุด
ด้านการรวบรวมข้อมูล	4.68	.31	มากที่สุด
ด้านการปฏิบัติการพยาบาล	4.68	.32	มากที่สุด
ด้านการประเมินผลการพยาบาล	4.62	.32	มากที่สุด
ด้านการวินิจฉัยการพยาบาล	4.62	.34	มากที่สุด
โดยรวม	4.66	.27	มากที่สุด

4. ความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลพบว่า คะแนนความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 19.29$, S.D. = 2.61) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล

ตัวแปร	Min	Max	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล	13.00	24.00	19.29	2.61	ปานกลาง

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลกับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอย่าง

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .056$, $p = .703$) เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .051$, $p = .730$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล และความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล

ตัวแปรที่ศึกษา	ความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	.056
เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล	.051

$P > .05$

สรุปและวิจารณ์ผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อธิบายได้ว่า การเรียนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เป็นการเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่เนื้อหาการเรียนเน้นด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ที่จำเป็นในการนำมาบูรณาการกับเนื้อหาการเรียนการสอนด้านการพยาบาลซึ่งมีทั้งการเรียนภาคทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง ดังนั้นตลอดระยะเวลาศึกษาในหลักสูตร 4 ปี นักศึกษาพยาบาลจึงต้องมีความมุ่งมั่นพัฒนา ขยันและอดทนจึงจะสามารถสอบผ่านแต่ละรายวิชา รวมทั้งสามารถทำความเข้าใจผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก ซึ่งจะเป็นส่วนน้อยเท่านั้นที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกิน 3.50 ได้สอดคล้องกับการศึกษาของสุพัตรา (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล ของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับการศึกษาของลดาพร และณนิมพร (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์

กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพยาบาลเด็กของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับการศึกษาของวิมลนิจ (2549) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง

2. เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล

เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผนการพยาบาล และรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวินิจฉัยการพยาบาล อธิบายได้ว่า กระบวนการพยาบาลเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดูแลทางการพยาบาลที่มีคุณภาพ กระบวนการพยาบาลจึงมีความเป็นพลวัต และเป็นระบบในการนำปฏิบัติการพยาบาลสู่ผู้รับบริการ (Pokorski et al., 2009) กระบวนการพยาบาลประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การรวบรวมข้อมูล การวางแผนการพยาบาล การวินิจฉัยการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาล และการประเมินผลการพยาบาล ซึ่งการปฏิบัติตามกระบวนการพยาบาลใน

แต่ละขั้นตอนต้องใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อหาเหตุผลในการปฏิบัติตามขั้นตอน จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลมีเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาล ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของวิมลนิจ (2549) ที่พบว่า เจตคติของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข อยู่ในระดับมากที่สุด และการศึกษาของ บุปผา และอภิญา (2542) พบว่าพยาบาลตรวจการ หัวหน้าหอผู้ป่วย และพยาบาลประจำการของโรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น มีเจตคติที่ดีต่อการใช้กระบวนการพยาบาลในระดับมากที่สุด

3. ความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล

ความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง อธิบายได้ว่ากระบวนการพยาบาลมีความซับซ้อน ต้องอาศัยความรู้ความสามารถและทักษะในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาให้ผู้รับบริการ จึงทำให้การประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง แม้วาระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตทุกแห่งให้นักศึกษาพยาบาลฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง และมีการนำกระบวนการพยาบาลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนก็ตาม ซึ่งการจะทำให้เกิดความเชี่ยวชาญในกระบวนการพยาบาล จำเป็นต้องมีการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและการศึกษาของ วารุณี และยศพล (2550) พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้กระบวนการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับการศึกษาของ วิมลนิจ (2549) ที่พบว่าความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข อยู่ในระดับปานกลาง

4. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อธิบายได้ว่าความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลไม่ได้ขึ้นกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากการใช้กระบวนการพยาบาลในการฝึกปฏิบัติ ต้องมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญและชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มาลีวัลย์ และคณะ (2555) พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีผลการปฏิบัติการพยาบาลสุติศาสตร์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับที่ ชำรงศักดิ์ (2550) กล่าวถึงความเป็นมาของสมรรถนะว่าเมื่อประมาณปี ค.ศ. 1970 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาเกิดปัญหาเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน พบว่าผู้ที่ผ่านการคัดเลือกโดยการทดสอบทั้งข้อเขียน และสัมภาษณ์ที่ได้คะแนนสูงกลับทำงานได้ไม่ดีเหมือนตอนสอบคัดเลือก แสดงว่าเกณฑ์ของคะแนนที่ใช้วัดผู้สมัครงานไม่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงไม่สามารถสรุปได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดี หรือดีมากจะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลได้ดี

5. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลกับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล

ผลการวิจัย พบว่า เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี มีเจตคติที่ดีต่อการใช้กระบวนการ

พยาบาลแต่มีความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง อธิบายได้ว่าการใช้กระบวนการพยาบาลนั้นมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายปัจจัยจากการศึกษาของ วารุณี และคณะ (2553) พบว่า เจตคติต่อกระบวนการพยาบาล ลักษณะงานหลักที่ทำให้ปัญหาอุปสรรคในการใช้กระบวนการพยาบาล และชนิดของหอผู้ป่วย เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลได้ ร้อยละ 27.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ลักษณะ (2553) ที่พบว่า ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล ความตระหนักในการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาล และความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ ทำนายการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพได้ร้อยละ 44.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้การอบรมเพิ่มเติมด้านกระบวนการพยาบาล ประสบการณ์ ความรู้ด้านกระบวนการพยาบาล ความยึดมั่นต่อวิชาชีพ ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ (ลักษณะ, 2553) จึงทำให้เจตคติต่อการใช้กระบวนการพยาบาลมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาทางการพยาบาล ควรสร้างกลยุทธ์ และกำหนดนโยบายในการพัฒนา นักศึกษาพยาบาลให้เป็นผู้ที่สามารถใช้กระบวนการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การนำแนวคิดกระบวนการพยาบาล ประยุกต์ในรายวิชาทางการพยาบาลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ นักศึกษาพยาบาลได้เรียนเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งจัดการเรียนการสอนที่ เน้นระบบการคิดให้กับนักศึกษา เพราะกระบวนการพยาบาลเป็นพลวัต ไม่หยุดนิ่งนักศึกษาจึงต้องมีการคิด วิเคราะห์ คิดอย่างมีเหตุมีผล คิดเป็นระบบ ซึ่งถ้าสามารถพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่องจะนำไปสู่การเพิ่มความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ใช้กระบวนการพยาบาลของนักศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูล ที่แท้จริงสามารถนำมาสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบาย กลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาพยาบาลใน การพัฒนาความสามารถในการใช้กระบวนการพยาบาล ของนักศึกษาพยาบาลได้อย่างถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี. 2555.

เอกสารรายละเอียดของวิชาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง 2555.

ธำรงค์ดี คงคาสวัสดิ์. 2550. ทฤษฎีการมนุษยการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร. 2550. ระเบียบการวิจัยทาง พยาบาลศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุบผา ขอบใช้ และอภิญา วงศ์พิริยโยธา. 2542. การศึกษาความรู้ เจตคติ ความคิดเห็น เกี่ยวกับระบบสนับสนุน พฤติกรรมเสริมแรง ต่อการใช้กระบวนการพยาบาล และการใช้ กระบวนการพยาบาลในโรงพยาบาล ศรีนครินทร์.วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 7 (3) กันยายน-ธันวาคม, 1-11.

มาลีวัลย์ เลิศสาครศิริ, วรณี เตียววิเศษ และสุวรัตน์ สุวารี. 2555. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ สมรรถนะของตนเองการเห็นคุณค่าในตนเอง และพฤติกรรมปฏิบัติงานทางสถิติของ นักศึกษาพยาบาล สถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ. 35 (2), 91-99.

- ลดดาพร ทองสง และถนิมพร พงศานันท์. 2556. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพยาบาลเด็กของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์. วารสารเกื้อการุณย์. 20(1), 55-71.
- ลักษ์คณา พิทักษ์ภากร. 2553. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วารุณี มีเจริญ และคณะ. 2553. ปัจจัยทำนายการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลในโรงพยาบาลสระบุรี. ราชบัณฑิตยบาลสาร, 16 (3), กันยายน-ธันวาคม. 406-420
- วารุณี สุวรรณกุล และยศพล เหลืองโสมนภา. 2550. อิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการใช้กระบวนการพยาบาลและความคาดหวังในผลการใช้กระบวนการพยาบาล ต่อการใช้กระบวนการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี. 19 (1). 58-67.
- วิมลนิจ สิงหะ. 2549. ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรการเรียนรู้และความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับสมรรถนะวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี.
- วิภา เพ็งแสงี่ยม สายสวาท เผ่าพงษ์ และ สุภาวดี ไชยเดชากร. 2546. รายงานการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบวัดความรู้ของทบวงมหาวิทยาลัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข.
- สุพัตรา วัชรเกตุ. 2556. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักเรียนพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก.วารสารพยาบาลทหารบก. 14 (2), 79-87.
- Pokorski, S., Moraes, M.A., Chiarelli, R., Costanzi, A.P. and Rabelo, E.R. 2009. Nursing process: From literature to practice. Revista Latino Americana de Enfermagem. 17(3), 302-307.